

Due Diligence of prospective borrower

કોઈ પણ પ્રકારની ધિરાણ અરજી માટે ડ્યુ ડિલિજન્સ કરવું જરૂરી છે. અને ક્રેડિટ પોલિસી માં તેનો સમાવેશ કરવો જરૂરી છે. આ માટે નીચે મુજબ ની રૂપરેખા તૈયાર કરેલી છે જે UCBs ને મદદરૂપ થઈ પડશે. ક્રેડિટ એપ્રાઈઝલ કરતી સમયે નીચેના 10 પોઈન્ટ્સ તે નોટ્સ માં લખવા જરૂરી છે.

1. Know Your Customer (KYC)

બેંક દરેક ધિરાણ અરજદારની ઓળખ અને સરનામાની ચકાસણી માટે RBI દ્વારા સમયાંતરે બહાર પાડવામાં આવેલી **KYC Master Direction** નું સંપૂર્ણ પાલન કરશે. કોઈપણ ધિરાણ મંજૂર કરતાં પહેલાં ગ્રાહકની ઓળખ, રહેઠાણનો પુરાવો, ફોટોગ્રાફ, વ્યવસાયની માહિતી, જોખમ વર્ગીકરણ (Risk Categorisation) તથા લાભાર્થી માલિકી (Beneficial Ownership), જ્યાં લાગુ પડતું હોય ત્યાં, ચકાસવામાં આવશે. KYC દસ્તાવેજોની સમયાંતરે સમીક્ષા (Periodic Updation) પણ નિયમ મુજબ કરવામાં આવશે. સરનામાની ચકાસણી રૂબરૂ માં કરવી હિતાવહ છે.

2. Permanent Account Number (PAN)

આવકવેરા અધિનિયમ અને RBI ની સૂચનાઓ અનુસાર, જ્યાં PAN ફરજિયાત હોય ત્યાં દરેક ધિરાણ અરજદાર પાસેથી PAN મેળવવું અને તેની સત્તાવાર આવકવેરા ડેટાબેઝ દ્વારા ચકાસણી કરવી જરૂરી રહેશે. જ્યાં PAN ઉપલબ્ધ ન હોય ત્યાં લાગુ પડતા નિયમો મુજબ Form 60 અથવા અન્ય માન્ય વિકલ્પ સ્વીકારવામાં આવશે. PAN નો ઉપયોગ આવક, કર પાલન (Tax Compliance) તથા અન્ય નાણાકીય વ્યવહારોની ચકાસણી માટે પણ કરવામાં આવશે.

3. Aadhaar

જ્યાં કાયદેસર મંજૂરી હોય અને ગ્રાહકની સ્વૈચ્છિક સંમતિ પ્રાપ્ત થયેલી હોય ત્યાં આધાર નંબર અથવા આધાર આધારિત ઓળખ ચકાસણીનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે. આધારનો ઉપયોગ માત્ર ઓળખની પુષ્ટિ માટે કરવામાં આવશે અને તેની ગોપનીયતા (Privacy) તથા માહિતી સુરક્ષા સંબંધિત તમામ કાયદાકીય જોગવાઈઓનું પાલન કરવામાં આવશે.

4. Goods and Services Tax (GST)

વેપાર (Trade), MSME તથા વ્યવસાયિક ધિરાણના કિસ્સાઓમાં અરજદારનું GST Registration, GST Return Filing, GST Compliance તથા વ્યવસાયનું વાસ્તવિક ટર્નઓવર ચકાસવામાં આવશે. GST ડેટાનો ઉપયોગ ધંધાની સક્રિયતા, આવકની સ્થિરતા અને રોકડ પ્રવાહ (Cash Flow) નું મૂલ્યાંકન કરવા માટે કરવામાં આવશે.

5. Registrar of Companies (ROC)

કંપનીઓને ધિરાણ આપતી વખતે Registrar of Companies (ROC) ના રેકૉર્ડની ચકાસણી કરવામાં આવશે. તેમાં કંપનીનું નોંધણી પ્રમાણપત્ર, Memorandum and Articles of Association, Director Details, Authorised

Signatories, Existing Charges, Financial Filings તથા અન્ય કાનૂની વિગતોની તપાસ કરવામાં આવશે જેથી કંપનીની કાયદેસરની સ્થિતિ અને હાલની જવાબદારીઓની ખાતરી થઈ શકે.

6. Credit Information Bureau (CIBIL)

દરેક ધિરાણ અરજી માટે CIBIL અથવા RBI દ્વારા માન્ય અન્ય Credit Information Company (CIC) નો ક્રેડિટ રિપોર્ટ મેળવવામાં આવશે. ક્રેડિટ સ્કોર, અગાઉની ચુકવણીની શિસ્ત, ચાલુ લોન, ડિફોલ્ટ, માંડવાળ કરેલી લોન (Write-off), Settlement Accounts તથા અન્ય નાણાકીય જવાબદારીઓનું વિશ્લેષણ કરીને ધિરાણ અંગેનો નિર્ણય લેવામાં આવશે. નીચો ક્રેડિટ સ્કોર આપમેળે ધિરાણ નામંજૂર કરવાનો આધાર નહીં બને, પરંતુ સમગ્ર જોખમ મૂલ્યાંકનનો મહત્વનો ભાગ ગણાશે.

7. Fraud Check

ધિરાણ મંજૂરી પહેલાં અરજદાર, સહ-અરજદાર, ગેરંટર અને સંબંધિત સંસ્થાઓ સામે કોઈ છેતરપિંડી (Fraud) નો રેકૉર્ડ, શંકાસ્પદ વ્યવહારો, નકલી દસ્તાવેજો અથવા અન્ય અનિયમિતતાઓ છે કે નહીં તેની યોગ્ય તપાસ કરવામાં આવશે. બેંક આંતરિક ડેટાબેઝ, RBI ની સૂચનાઓ તથા અન્ય ઉપલબ્ધ માહિતીના આધારે જરૂરી Fraud Due Diligence કરશે.

8. Wilful Defaulter Check

બેંક ધિરાણ મંજૂર કરતાં પહેલાં અરજદાર અથવા તેની સાથે સંબંધિત કોઈ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા RBI ની માર્ગદર્શિકા મુજબ Wilful Defaulter અથવા Large Defaulter તરીકે જાહેર થયેલ છે કે નહીં તેની ચકાસણી કરશે. આવા કિસ્સાઓમાં ધિરાણ અંગેનો નિર્ણય લાગુ પડતા RBI નિયમો અને બેંકની બોર્ડ મંજૂર નીતિ મુજબ લેવામાં આવશે.

9. Central Registry of Securitisation Asset Reconstruction and Security Interest (CERSAI)

જ્યાં ગીરો (Mortgage), હાઇપોથેકેશન અથવા અન્ય સુરક્ષા લેવામાં આવતી હોય ત્યાં CERSAI પોર્ટલ પર જરૂરી શોધ (Search) કરવામાં આવશે જેથી તે જ મિલકત અથવા સુરક્ષા અગાઉથી અન્ય કોઈ ધિરાણ માટે ચાર્જ થયેલી છે કે નહીં તેની ખાતરી થઈ શકે. ધિરાણ વિતરણ પછી જ્યાં ફરજિયાત હોય ત્યાં બેંક સમયસર CERSAI Registration પણ કરશે.

10. Central KYC Registry (CKYCR)

બેંક CKYCR સંબંધિત તમામ RBI તથા કેન્દ્રીય સરકારની માર્ગદર્શિકાઓનું પાલન કરશે. ગ્રાહકનો CKYC નંબર ઉપલબ્ધ હોય તો તેની ચકાસણી કરવામાં આવશે અને જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાં ગ્રાહકની KYC વિગતો CKYCR માં અપલોડ અથવા અપડેટ કરવામાં આવશે. આ પ્રક્રિયાથી KYC નું પુનરાવર્તન ઘટશે અને સમગ્ર બેંકિંગ વ્યવસ્થામાં ગ્રાહકની ઓળખની વિશ્વસનીયતા વધશે.